

โครงการพิเศษ

เรื่อง โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมอันเนื่องอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี(อพ.สธ)

ชื่อโครงการ/กิจกรรม

โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมอันเนื่องอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี(อพ.สธ)

ประเภท

โรงเรียนที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ปีการศึกษา 2561

มาตรฐาน

มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน

1.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ

2.5 จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ

มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

3.1 จัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้

3.5 มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้

ผู้รับผิดชอบ

ความเป็นมา

หลักการและเหตุผล

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 มาตรา 24 (5) บัญญัติว่าต้องส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ มีความรอบรู้ และมาตรา 25 บัญญัติว่า รัฐต้องส่งเสริมการดำเนินงานและการจัดตั้งแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตทุกรูปแบบ ได้แก่ ห้องสมุดประชาชน พิพิธภัณฑ์ หอศิลป์ สวนสัตว์ สวนสาธารณะ สวนพฤกษศาสตร์ อุทยานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ศูนย์การกีฬาและนันทนาการ แหล่งข้อมูล และการเรียนรู้อื่นอย่างพอเพียงและมีประสิทธิภาพ

ตามที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงมีพระราชดำริบางประการเกี่ยวกับการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช ซึ่งมีใจความดังต่อไปนี้ “การสอนและอบรมให้เด็กมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์พืชพรรณนั้น ควรใช้วิธีการปลูกฝังให้เด็กเห็นความงดงาม ความสนใจ และเกิดความปิติที่จะทำการศึกษาและอนุรักษ์พืชพรรณต่อไป การให้วิธีสอน การอบรมและให้ความรู้สึกแล้วว่า หากไม่อนุรักษ์แล้วจะเกิดผลเสียเกิดอันตรายแก่ตนเอง จะทำให้เด็กเกิดความเครียด ซึ่งเป็นผลเสียแก่ประเทศในระยะยาว”

โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ

ได้ดำเนินงานสนองพระราชดำริจัดตั้งงาน “สวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน”
เพื่อเป็นสื่อในการสร้างจิตสำนึกด้านอนุรักษ์พันธุกรรมพืชโดยให้เยาวชนนั้นได้ใกล้ชิดกับพืช
พรรณไม้ เห็นคุณค่าประโยชน์ ความสวยงาม

อันจะก่อให้เกิดความคิดที่จะอนุรักษ์พืชพรรณต่อไป

สวนพฤกษศาสตร์ คือ แหล่งที่รวบรวมพันธุ์พืชชนิดต่างๆ ที่มีชีวิต

จัดปลูกตามความเหมาะสมกับสภาพถิ่นอาศัยเดิม มีห้องสมุด

สถานที่เก็บรวบรวมตัวอย่างพรรณไม้รักษาสภาพ อาจเป็นตัวอย่างแห้งหรือตัวอย่างดอง
หรือเก็บรักษาด้วยวิธีอื่นๆ

พันธุ์พืชที่ทำการรวบรวมไว้นั้นจะเป็นแหล่งข้อมูลและการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพันธุ์ไม้
นอกจากนี้สามารถใช้เป็นแหล่งพักผ่อนหย่อนใจซึ่งสามารถดำเนินการสวนพฤกษศาสตร์ใน
พื้นที่ของโรงเรียน โดยมีองค์ประกอบดังกล่าว

เป็นสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนใช้ในวัตถุประสงค์ดังกล่าว

อีกทั้งใช้ในการศึกษาและเป็นประโยชน์ในการสอนวิชาต่างๆ

จากพระราชดำริและพระราชโองการของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ

สยามบรมราชกุมารีในเรื่องของสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน

ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานปกติในเรื่องของการเรียนการสอน

และในเรื่องของการปฏิรูปการศึกษา ซึ่งเน้นให้นักเรียนเป็นศูนย์กลาง

ดังนั้นทางโรงเรียนจึงได้มีการประชุมหารือ และเห็นพ้องต้องกันที่จะสนองราชดำริ

ดำเนินงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน อันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ

โรงเรียนโพธิ์ตากพิทยาคม

เป็นโรงเรียนที่จัดสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติที่ร่มรื่นสวยงามและเป็นโรงเรียนที่มีพรรณไม้
ธรรมชาติเป็นจำนวนมาก

โรงเรียนได้เอาใจใส่ดูแลพรรณไม้เป็นอย่างดีแต่ยังขาดการสร้างจิตสำนึกให้เยาวชนมีความ
รักความร่มรื่นสวยงามของพรรณไม้เท่าที่ควร

จึงมีแนวคิดสอดคล้องกับงานสวนพฤกษศาสตร์ในโรงเรียนตามแนวพระราชดำริของสมเด็จพระ

เทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้สมัครเข้าร่วมโครงการดังกล่าว

สวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน คือแหล่งรวบรวมพืชพรรณไม้ต่าง ๆ ที่มีชีวิต

จัดปลูกตามความเหมาะสม

ในสภาพที่คล้ายกับถิ่นอาศัยเดิมใช้เป็นแหล่งข้อมูลเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพืชพรรณได้

เป็นที่พักผ่อนหย่อนใจ เพื่อเป็นสื่อให้เยาวชนนั้นได้ใกล้ชิดกับพืชพรรณไม้

เห็นคุณค่าประโยชน์ ความสวยงาม อันก่อให้เกิดความคิดที่จะอนุรักษ์พันธุกรรมพืชต่อไป

นอกจากนี้กิจกรรมทั้งหลายสามารถดำเนินการได้ในพื้นที่โรงเรียน

เพื่อประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้าและการเรียนการสอนวิชาต่าง ๆ

วัตถุประสงค์

- 2.1 เพื่อสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชและทรัพยากร
- 2.2 มีข้อมูลการเรียนรู้ทรัพยากรที่สามารถสื่อกันได้ทั่วประเทศ
- 2.3 มีคุณธรรมจริยธรรมเป็นฐานของวิทยาการและปัญญา
- 2.4 เกิดนักอนุรักษ์ พัฒนาบนฐานคุณธรรม
- 2.5 เพื่อสร้างจิตสำนึกให้นักเรียนมีความรัก

และเห็นคุณค่าของพืชพรรณและทรัพยากร

2.6 เพื่อให้โรงเรียนเป็นแหล่งรวบรวมตัวอย่างพรรณไม้ ข้อมูลพรรณไม้ และการเก็บรักษาเพื่อประโยชน์ทางการศึกษา และเผยแพร่สู่ภายนอก

1. เพื่อประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้าและการเรียนการสอนวิชาต่าง ๆ โดยมุ่งให้นักเรียนสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง และ เก่ง ดี มีความสุข
2. เพื่อให้นักเรียนและบุคลากรในโรงเรียนเข้าใจและเห็นความสำคัญของการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช
3. เพื่อให้นักเรียนและบุคลากรในโรงเรียนร่วมมือ ร่วมปฏิบัติกิจกรรมจนเกิดประโยชน์ถึงท้องถิ่น
4. เพื่อให้มีระบบข้อมูลพันธุกรรมพืชที่มีอยู่ในโรงเรียน
5. เพื่อเป็นแหล่งศึกษาและอนุรักษ์พันธุกรรมพืชท้องถิ่น และพืชหายาก
6. เพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียวในโรงเรียนให้มากขึ้น
7. เพื่อเป็นแหล่งสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ให้เกิดแก่เยาวชน

เป้าหมาย

เป้าหมาย

ด้านปริมาณ

1. จัดทำทะเบียนพันธุกรรมพันธุ์พืชท้องถิ่นที่มีอยู่ในโรงเรียน
2. จัดหาพืชหายาก พืชท้องถิ่น ปลูกเพิ่มในพื้นที่โรงเรียนอย่างน้อย 50 ชนิด
3. จัดทำป้ายทะเบียนพันธุ์ไม้ให้ครบทุกต้น
4. จัดทำจุลสารเอกสารสวนพฤกษศาสตร์ในโรงเรียนออกอย่างน้อย เดือนละ 1

ฉบับ

5.

จัดทำสารานุกรมป่าในโรงเรียนหรือจัดทำทะเบียนพรรณพืชในโรงเรียนสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชแก่บุคลากรในโรงเรียน

ด้านคุณภาพ

1. เกิดความร่วมมือร่วมใจภายในโรงเรียน และโรงเรียนกับชุมชน
2. เป็นแหล่งข้อมูลพืชพรรณ และภูมิปัญญาท้องถิ่น
3. ผู้ปฏิบัติ จะรู้จักใช้สื่อกับธรรมชาติที่มีอยู่รอบตัว ในการเรียนรู้

4. เห็นคุณค่าและรู้ค่า ทำให้เกิดความรักในพืชพรรณไม้ ไม่คิดทำลาย และมีแนวคิดที่จะอนุรักษ์สืบไป

ระยะเวลา

10 ก.ย. 2561 - 10 ก.ย. 2561

สถานที่ดำเนินการ

ตัวชี้วัด

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- 1 โรงเรียนโพธิ์ตากพิทยาคมเป็นแหล่งข้อมูลพืชพรรณ และภูมิปัญญาท้องถิ่น
- 2 รู้จักใช้สื่อกับธรรมชาติที่มีอยู่รอบตัว ในการเรียนรู้

สรุปคะแนนประเมิน

0.00

ขั้นเตรียมการ

ขั้นดำเนินการ

วิธีการดำเนินการ

- 1 ประชาสัมพันธ์โครงการ/กิจกรรม
- 2 เสนอโครงการ
- 3 ดำเนินการตามโครงการ/กิจกรรม
- 4 สรุปผลโครงการ
- 5 รายงานโครงการ

ขั้นตรวจสอบประเมินผล

การประเมินผล

ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ

1. สวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนมีระบบการจัดทำที่ชัดเจน
2. มีพันธุ์กรรมพืชหายาก พันธุ์กรรมพืชท้องถิ่นเพิ่มขึ้น 80 %
3. มีการจัดทำทะเบียนพรรณพืชในโรงเรียน
4. มีการเก็บตัวอย่างพืช

วิธีวัดผลและประเมินผล

เครื่องมือที่ใช้วัด

ประเมินผล

- ข้อมูลพรรณไม้
- สอบถาม สังเกต

ผลประเมินผล

- เกณฑ์ความถี่ตามตัวบ่งชี้
- แบบสอบถาม
- แบบสังเกต

5. มีการทำป้ายทะเบียนพืชในโรงเรียนได้ 80 %
6. เป็นแหล่งความรู้ให้หมวดวิชาต่าง ๆ
บูรณาการในการเรียนการสอนและให้นักเรียนได้มาศึกษา

ขั้นสรุปและรายงาน

งบประมาณ

งบประมาณ โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี(อพ.สธ) ใช้งบประมาณ จำนวน 52,200

บาท	กิจกรรมและรายละเอียดการใช้งบประมาณ	งบประมาณโครงการ	ค่าใช้จ่ายตามรายการจำแนกรายจ่ายงบประมาณ			
			งบบุคคล	ค่าตอบแทน	ค่าวัสดุ	งบลงทุน
ภาคเรียนที่ 1						
องค์ประกอบที่ 1						
จัดทำป้ายชื่อพรรณไม้						
	กำหนดพื้นที่ศึกษา	-	-	-	-	-
	สำรวจพรรณไม้	1,000	-	-	1,000	-
	ทำและติดป้ายรหัสประจำต้น	1,000	-	-	1,000	-
	ตั้งชื่อและศึกษาข้อมูลพรรณไม้	-	-	-	-	-
	ทำผังแสดงตำแหน่งพรรณไม้	1,000	-	-	1,000	-
	บันทึกลักษณะทางพฤกษศาสตร์	1,000	-	-	1,000	-
	ทำตัวอย่างพรรณไม้(แห้ง/ดอง/เฉพาะส่วน)	10,000	-	-	10,000	-
	จัดระบบข้อมูลทะเบียนพรรณไม้	10,000	-	-	10,000	-
	จัดทำพรรณไม้	5,000	-	-	5,000	-
	จัดทำป้ายชื่อพรรณไม้	20,000	-	-	20,000	-
ภาคเรียนที่ 2						
	องค์ประกอบที่ 2 รวบรวมพรรณไม้	-	-	-	-	-
	องค์ประกอบที่ 3	1,000	-	-	1,000	-
	การศึกษาข้อมูลด้านต่าง ๆ					
	ศึกษาด้านรูปลักษณะ	-	-	-	-	-
	วิเคราะห์ จำแนก รูปลักษณะภายนอกภายในของพืช	2,200	-	-	2,200	-

องค์ประกอบที่ 4	-	-	-	-	-	-
การรายงานผลการเรียนรู้						
องค์ประกอบที่ 5	-	-	-	-	-	-
การนำไปใช้ประโยชน์ทางการศึกษา						
การประเมินผลการปฏิบัติงานและกิจกรรมเป็นระยะ		-	-	-	-	-
รวม	52,200	-	-	-	52,200	-

การบรรลุตัวชี้วัด

ความพึงพอใจ

ปัญหาและอุปสรรค

ข้อเสนอแนะ

.....
โรงเรียน : โพนธิดากิตติวิทยาคม สพม.หนองคาย
ประเภท : โรงเรียนที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้ฯ ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
โดย : นางสาวอมรรัตน์ กะกุลพิมพ์
เผยแพร่เมื่อ : 10 ก.ย. 2561
จำนวนผู้เข้าชม : 123 คน